DISPUTATIO APOLOGETICA, DE POTESTATE IMPERATORIS LEGIBUS SOLUTA, ET HODIERNO IMPERII STATU, CUM ſubjectis Corollariis,

Adverſus HERMANNUM VULTEJUM, *JC. Marpurgenſem.*

QUAM

D. T. O. M. F. A.

PRÆSIDE

DN. GOTHOFREDO ANTONIO,

J. U. D. ET ILLUSTRISSIMI HASSIÆ PRINCIPIS LUDOVICI, CONSILIARIO, Inclytæ Academiæ GIESSENÆ Cancellario, & Profeſſ. primario, Præceptore ſuo officioſè colendo,

Publico examini ſubjicit in Collegio ICtorum.

CHRISTOPHORUS Kalt/ SPIRENSIS.

Qui, quæ vult, dicit, ea, quæ non vult, audiat.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA

GIESSÆ HASSORUM,
Excudebat Nicolaus Hampelius, Acad. Typogr.

M. DC. VIII.

ILLUSTRISSIMO, AC CELSISSIMO PRINCIPI ET DOMINO,

DN. LUDOVICO,

HASSIÆ LANTGRAVIO, COMITI IN CATZENELNBOGEN, DIETZ, ZIEGENHAIN, ET NIDDA, &c. DOMINO ſuo Clementiſſimo,

Hanc de Poteſtate ſummi Principis, & hodierno Imperii ſtatu *diſputationem ſubmiſſe dicat ac offert*

Chriſtophorus Kaiſer

THESIS I.

Scitum & tritum eſt illud Philoſophi: Amicus Plato, amicus Socrates, ſed magis amica veritas, cujus amore vel propria tollere Sapientem decet.

2. Hoc ſecuti nuperrime ſed libere pro more & jure Academico, ſic & cum honoris præfatione veniaq; petitâ modeſte contra quondam Præceptorem & Collegam noſtrum Hermannum Vultejum JC. Marpurgenſem, in publica diſputatione, quam de Jurisdictione Cameræ Imperialis habebamus, corollarii loco propoſuimus & defendimus, dictu nefas eſſe, *non ut [illegible] hodie Principem legibus ſolutum eſſe, ut deco, an Princeps legibus teneatur, necne, ſolicite inquirere non admodum ſit neceſſarium.*

3. Ipſum Corollarium his conſtat verbis: *Nefas ſit cum Dn. Vultejo in l. 1. n. 8. C. ubi ſenat. vel clariſſ. (quod pace tanti viri, Præceptoris noſtri obſervandiſſimi [illegible]) aſſerere, Imperatorem hodie legibus non eſſe ſolutum.* Vide Gail. 1. obſ. 4. n. 6. & lib. 2. obſ. 58. n. 2. & 9. & obſ. 117. n. 7. Mynſ. 4. obſ. 8. n. 3. & cent. 5. obſ. 97. n. 10. & reſp. 21. n. 69. cent. 1. Hartm. Piſt. 2. q. 40. n. 40. in fin. Schneid. de feud. p. 2. c. 5. n. 39. v. quod procedit. Ant. Hering. in tract. de fidejuſſ. c. 7. n. 110. Zaſ. conſ. 1. n. 22. in fin. lib. 2. Nicol. Everhard. Jun. conſ. 5. num. 82. & conſ. 13. n. 1. & 2. vol. 2. Fichard. conſil. 70. n. 12. vol. 1.

4. *Eo nomine præter omnem opinionem grandis dica nobis ſcribitur, dum & privatim & publice de ingratitudine & immodeſtiâ noſtrâ conqueruntur, ſeq; verbi* (nefas) *acrimoniâ læſos, & noſtrâ ſcri-*

ſententiam ab hodierno jure alienam eſſe, nec ullo nos dignari reſponſo ex cathedrâ clamitant, ne per ſuum nomen inclareſcamus.

5. Profectò valde mirati ſumus hanc animi impotentiam, quam dum patienter toleramus, ecce Zoilum lumine luſcum & ſcurram ſubmittunt (ſcimus enim illic ex ſtatuto nihil typis committi, niſi prius viderit & permiſerit Facultas) qui non doctè dictis, ſed maledictis in nos inſurgit, atq; inter innumera convitia, quæ mendaci impioq; calamo in nos conjecit, ipſas theſes noſtras nefarias & nefaria manu conſcriptas eſſe ſcribere non erubuit.

6. Ita indignè provocati, ex tempore reſponſum & defenſionem parare coacti ſumus, ad quam antequam deſcendamus, hominem illum ſuppoſititium hoc uno elogio: (Recipe tua in nos jacta convitia, tanquam mendax, improbus, ſcurrilis & nefarius ipſorum architectus aut architecti organum, & omni honeſtorum conſortio, donec ea probaveris, probabis autem nunquam, indignus) ad ſuos fautores remittimus.

7. Et verò ut clareſcere per aliorum nomina hac veri inveſtigatione non cupimus, noſtrâ ſorte contenti, ſic & ſciant, nova à ſe claritate fulgere, ut oculi noſtri illâ perſtricti, quid rectè aut quid perperam ab ipſis dicatur, nullibi videre queant, aut viſum eloqui non auſimus.

8. Cæterùm querimoniam de verbi acrimoniâ quod attinet, ſi M. Tullius in libr. de ſenect. ſcribere non dubitavit, dictu ne fas eſſe, miſeram fuiſſe Q. Maximi ſenectutem: nobis etiam licebit adverſus illos, qui quid ſacræ Cæſareæ Majeſtati, de cujus poteſtate dubitare ſacrilegii inſtar eſſe paſſim Doctores ſcribunt, ſive errore, ſive (quod tamē non arbitramur) ſtudio detractum eunt, iſtâ voce uti.

9. De quo eò minus dubitare licebit, ſi quantum ex ipſorum ſententiâ ſacræ Cæſareæ Majeſtati decedat, paucis cognoverimus.

10. Extra controverſiam poſitum eſt, ut divino, naturali aut gentium jure, ſic & legibus imperandi, quæ cum ipſa Majeſtate conjunctæ ſunt, eamq; immediatè concernunt, ſive tacitè ſive expreſ-

sè

ſe Principi datæ ſint, & olim obligatum Principem fuiſſe, & etiamnum illis teneri. Bodin. lib.1. de Republ. c. 8. n. 88. in fin. Hotoman. illuſt. quæſt. 1. Dauth. ad l. 3. n. 5. C. de teſtam. Zoannet. de Rom. Imp. n. 17. 184. & ſeq. Knich. de Saxon. non provoc. jur. verb. Ducum Saxoniæ. c. 1. n. 37. Tiber. Decian. reſp. 19. n. 124. vol. 3.

11. *Omnes enim, omnes, inquam, Principes, Imperatores & Reges, conditionibus, quibus ad Imperium vel regnum evecti ſunt, ex conventione quâdam, ſaltem tacitâ, quæ ex æquo omnes mortales alligat, obſtringuntur: nec ullus etiam, niſi per tyrannidem imperium ſive regnum invaſerit, ſine certis conditionibus, ſaltem illis, quæ ex communi benè imperandi ſive regnandi naturâ dependent, ad Imperium ſive regnum adſcendit.*

12. *Conditiones autem, quibus Principes ad Imperium, Reges ad regnum recipiuntur, nō ſunt uniuſmodi, ſed vel pauciores, vel plures, prout monarchia purior eſt & liberior, vel Ariſtocratico aut Democratico temperamento reſtricta.*

13. *Ita noſtro tempore, ubi Monarchia cum Ariſtocratiâ coaluit, ſic tamen ut Monarchia prædominetur, iſtiuſmodi leges & conditiones Imperatori proponi neceſſe fuit, quibus ariſtocraticum illud temperamentum, ſalvâ monarchiâ, conſervari & ſuſtineri poſſet.*

14. *Huc pertinet tota Aurea Bulla Caroli IV. huc item pertinent cōditiones, in quas Imperator, antequam inauguratur, jurat: quibus ipſum ſolutum eſſe, nullus ſanæ mentis dicet aut cogitabit.*

15. *Dubio quoq; omni caret, teneri Principem illis legibus, ad quarum obſervationem publicâ cum Statibus Imperii initâ conventione ſe devinxit.* Schrad. de feud. p. 10. ſect. 5. num. 185. & ſeqq. Mynſ. conſ. 24. n. 19. Dec. 3. cent. 1. Zaſ. conſ. 10. n. 6. 26. & ſeq. lib. 2. *Nihil enim tam congruum eſt fidei humanæ, quàm pacta ſervare, & fidem datā non fallere*, l. 1. de pact. l. 1. de conſt. pecun. *quâ lege omnes homines æqualiter tenentur.* Petr. Ant. de Petra de jur. quæſ. per princip. non tollend. c. 3. q. 20. 72. 73. & 80.

& 85. Cano de pač. lib. 1. c. 24. n. 20. cum ſeqq. Menoch. conſ. 27. n. 23. & ſeqq. lib. 1.

16. *Controverſia igitur noſtra eſt de aliis, quæ ſuperſunt: ſuperſunt autem quam plurimæ, meris civilibus & poſitivis legibus, [illegible] hodie Imperator omnino [illegible], nec [illegible] ſolutâ legibus poteſtate fruatur.*

17. *Nam perſuadere nobis non poſſumus, quod [illegible] illas duntaxat leges intellexerit, quæ ad Imperii formam & ſtatum publicum pertinent. Quis enim ex ipſius verbis vel [illegible] illud poſſet? Nam ut oppoſitum ab ipſo factis docet, loquitur de aliis legibus, de quibus olim dictum & ſcriptum fuit:* Princeps legibus ſolutus eſt. *Oppoſitio enim fieri intelligitur circa idem & eodem reſpectu, non circa diverſa, & reſpectu diverſo. De legibus autem regnandi [illegible] imperandi olim nunquam fuit dictum ſive ſcriptum, quod illis Princeps ſolutus ſit, ſed de aliis legibus merè civilibus & poſitivis, quibus & ipſa Auguſta ſolvi poteſt,* d. l. 31. D. de legib. l. 23. de legat. 3. l. 14. §. ult. de manumiſſ. l. 3. C. de teſtam. l. penult. C. de donat. int. vir. & ux. §. ult. Inſt. quib. mod. teſtam. infirm. Paul. 4. ſent. 5. §. 3.

18. *Idem apparet, ſi præcedentia cum ſequentibus apud [illegible] conjungamus. Dicit enim olim Imperatorem nullum judicem [illegible], niſi [illegible], quia ſoluti fuerint legibus pro ratione habendæ [illegible]. Hodie verò [illegible] Imperatorem coram comite Palatino Rheni, [illegible] Archiepiſcopo conveniri poſſe. Ex quo infert, non ut olim, ita hodie Principem legibus ſolutum eſſe, ut de eo, an Princeps legibus [illegible], ſolicitè inquirere non admodum ſit neceſſarium.*

19. *[illegible]: Qui ſolutus eſt legibus, judicem [illegible] poſſit, non habet. Imperatores olim ſoluti erant legibus. Ergo judicem, coram quo conveniri poſſent, non habebant. Contra: Qui judicem habet, coram quo conveniri poſſit, legibus ſolutus non eſt. [illegible] judicem habet, coram quo conveniri poſſit. E. legibus ſolutus non eſt.*

20.

20. *Hanc poſteriorem argumentationem ut nos omnino non admittimus, ita ex eâ ſatis conſtat quod quibus legibus Juſtinianus olim Principem ſolutum affirmabat, iiſdem ipſum hodie teneri Vultejus exiſtimat. Non enim particulariter concludit, Principem legibus ſolutum non eſſe, ſed univerſaliter: ſicut & in primo ſyllogiſmo ab illa ſoluta legibus poteſtate non particulariter, ſed generaliter ſumptâ argumentum ducit.*

21. *Quod ſi hæc ipſius mens non fuit, cur adjecit tandem, quod non ut olim, ita hodie Princeps legibus ſolutus ſit, conſequi, non admodum neceſſarium eſſe ſolicitè inquirere, an Princeps legibus teneatur, necne. Si enim legibus, quibus olim ſolutus fuit, etiamnum ſolutus eſt, utique iſta diſquiſitio non minus hodie utilis eſt & neceſſaria, quàm fuit olim: quod tamen Vultejus negat, qui ſcilicet Principem iſtis legibus hodie teneri arbitratur.*

22. *Denique in ſummariis his generalibus & perſpicuis verbis ſententiam ſuam exprimit:* Princeps hodie legibus ſolutus non eſt: *cui noviſſimè etiam Tobias Paurmeiſterus aſſentitur* de juriſd. Imp. Rom. lib. 1. c. 15. n. 6. & 8. *ſed nos contradicimus. Ac proinde ſtatus controverſiæ hic eſt:* An Princeps legibus, quibus olim ſolutus erat, hodie teneatur? *Vultejus affirmat. Nos negamus. Rationes noſtræ ſunt hæ:*

23. *I. Quæ olim Romanis Imperatoribus ſunt conceſſa, nec poſteà tacitè vel expreſſè adempta, illis etiamnum gaudent & fruuntur.* arg. l. 32. in fin. C. de appellat. l. 27. C. de teſtam. l. 26. 27. & 28. D. de legib. *Atqui autem Romanis Imperatoribus ſoluta legibus poteſtas eſt conceſſa.* l. 31. D. d. tit. l. 23. de legat. 3. §. fin. Inſt. quib. mod. teſtam. infirm. Nov. 105. c. 2. in fin. Vultej. ad §. ſed & quod Principi n. 4. & ſeq. Inſt. de jur. nat. gent. & civ. *nec doceri poteſt, quod illis unquam tacitè vel expreſſè in totum ademptafuerit. Ergo etiamnum illâ poteſtate gaudent & fruuntur.*

24. *II. Cui competit Majeſtas, ei ſimul competit ſoluta legibus poteſtas.* Vult. 1. J. R. 12. verſ. lege ſoluta. Bodin. de Rep.

lib.1.c.8. Alberic. Gentil. in diſput. de poteſt. regis abſolut. pag.9. Dauth. ad l. 3. n. 2. C. de teſtam. *Imperatoribus noſtris competit majeſtas, ut teſtantur Imperii Conſtitutiones & Ordinatio Cameræ infinitis locis, teſtātur idem indies Imperii Proceres. Ergò ſimul illis competit ſoluta legibus poteſtas.*

25. *III. Qui fruitur plenitudine poteſtatis, is ſolutam legibus poteſtatem habet: hæc ſiquidem per illam notari ſolet*, arg. c. 4. & ibi Dd. ext. de conceſ. præbend. Omphal. lib. 2. de poteſt. Princip. c. 2. Alberic. Gentil. D. diſput. de poteſt. reg. abſol. pag. 10. Gail. 2. obſer. 56. n. 11. 12. 13. & 16. Myn. ſ. 4. obſ. 8. n. 4. *Imperatores noſtri fruuntur plenitudine poteſtatis.* Aur. Bull. Caroli IV. in præf. circa fin. tit. 2. in pr. tit. 8. t. 13. in fin. & tit. 16. Receſſ. Imp. de anno 1495. de pace public. rubr. Von Sachen/ ſo ſich vor dieſem Landtfrieden begeben haben. illis verbis: Von Römiſcher Königlicher Macht/ Vollkommenheit/ vnnd rechtem Wiſſen. & de anno 1544. §. Als wir aber. ibi Auß vnſerer Keyſerlichen Macht vnnd Vollkommenheit. & de anno 1555. §. Solches alles vnnd jedes. *& hac clauſula* (Auß rechtem Wiſſen/ vnnd Römiſcher Keyſerlicher Macht vnnd Vollkommenheit) *in reſcriptis ſuis & privilegiis utuntur, ut probat experientia. Habent ergò Imperatores noſtri ſolutam legibus poteſtatem.*

26. *IV. Qui privilegia concedit, ſoluta utiq; legibus poteſtate utitur.* l. 16. de legib. l. 1. §. ult. l. 3. de conſtit. Princip. §. ſed & quod Principi. Inſt. de jur. nat. gent. & civ. Alexand. Raudenſ. de analog. c. 15. n. 56. Petr. Ant. de Petra de jur. quæſ. per Princip. non tollend. c. 24. n. 218. Anton. Fab. in ſua Juriſpr. lib. 1. tit. 2. princip. 8. illat. 2. Burſat. conſ. 131. n. 74. lib. 2. *Imperator in hunc uſque diem privilegia concedit, teſte experientia.* Vide Tob. Paurmeiſt. de juriſd. Imp. Rom. lib. 1. c. 4. n. 6. & lib. 2. c. 1. n. 54. *Ergò, &c.*

27. *V. Qui reſcriptis ſuis ex certa ſcientia juri communi merè poſitivo derogare, & lege gratiam facere poteſt; cum ſoluta legibus*

gibus poteſtate præditum eſſe neceſſe eſt, argum.l.7. C.de precib. Imp.offer.d.l.1.§.ult.D.de conſent.Princip.l.1.cum ibi not. à Goth. C.de legib. Nov. 139. c.1. Vultej. ad §. ſed & quod principi.n.5.Inſt.de jur.nat.gent.& civ.Zaſ.ad l.Princeps. n.2. D.de legib. *Imperatores noſtri reſcriptis ſuis ex certa ſcientia juri communi mere poſitivo derogare, & legis gratiam facere poſſunt: indeq́; illa clauſula (Non obſtante jure communi, cui, quatenus contrarium eſt derogamus) ſæpè utuntur. Exempla ſunt in promptu.* Vide Zaſ.ad dict.l.Princeps. n.12. in fin. ubi dicit quotidiè hoc fieri.Gail.1.obſ.14.n.6.*Ergo,&c.*

28. *VI. Qui quando libuerit, dominium nuda voluntate citra traditionem transferre poteſt; cum jure communi non teneri, ſed legibus civilibus ſolutum eſſe oportet*, l.20.C.de pact.l.15.C.de rei vindic.l.6.C.de hered.vel act.vend.Carol.Tapia in rubric. D.de conſtit.Princip.c.1.n.11.& 12. *Imperator noſter illud facere poteſt, præſertim per liberalem conceſſionem, ut in Camera Imperiali concluſum fuiſſe teſtatur. Gail.2.* obſ.55.in pr. junct. n. 6.adde Hartm.Piſt.2.q.29.n.26.*Ergo,&c.*

29. *VII. Qui in actibus, quos gerit, juris ſolennia obſervare non tenetur, legibus ſolutus eſt*.arg.l.14.§.1. de manumiſſ.l.3. C.de teſtam.junct.d.l.31, de legib.adde l.34. C.de donat.l. pen. C.de donation. int. vir. & ux. l.ult. in fin. C,de quadr. præſcript.Nov.52.c.2.Coraſ.2.miſcell.25.n.4.& 5. Vaſq.1. controv.26.n.15. *Imperator noſter in actibus, quos gerit, juris ſolennia obſervare non tenetur, ut teſtatur ipſa praxis.* Vide etiam Zaſ.ad d.l.Princeps. n.3, de legib. Gail.1.obſ.42.n.1.2.& 3. obſ.87.n.6, Tob.Paurmeiſt.lib.2.de Juriſd.Imp.Rom.c.5. n.42.Nicol.Everhard.Jun.conſ.63.n.31.vol.1.*Ergo,&c.*

30. *VIII. Non eſt ſubjectus legibus, ſed ſupra leges, & illis ſolutus, qui tempus ad conficiendum Inventarium lege præſcriptum ultra annum prorogare.*l.ult.§.3.& 11. C.de jur.delib.*adoleſcenti ſeptendecim annorum ætatis veniam dare.* l. 2. in pr. & §.ult.C.

de his, qui ven. ætat. impetrav. *reſcripto ſuo liberos naturales, etſi extent liberi ex juſtis nuptiis ſuſcepti, legitimos reddere.* Novell. 89. c. 11. §. 1. *reo criminis pœnam à lege indictam non tantum mitigare, ſed & in totum remittere.* l. 1. §. 4. ad SC. Turpil. junct. l. 9. §. 11. in fin. de pœn. l. 7. Cod. de precib. Imp. offer. *& deniq; pactis, quibus hereditas defertur, de jure civili invalidis, ſuâ auctoritate robur addere poteſt,* l. 15. C. de pact. l. 5. C. de pact. convent.

31. *Poteſt autem Imperator noſter tempus ad conficiendum inventarium lege præſcriptum ultra annum prorogare, ut comprobat experientia.* Vide Guidon. Pap. in tractat. de reſcript. num. 43. & in tractat. de invent. num. 12. & deciſ. 571. Roland. à Valle de invent. §. item omittendum non eſt. n. 6. *poteſt adoleſcenti 17. annorum ætatis veniam dare, ut evincit rurſus experientia.* Vide Anton. Hering. de fidejuſſ. c. 7. n. 110. *poteſt ex communi Doctorum ſententia reſcripto ſuo liberos naturales legitimos reddere, etſi extent liberi ex juſtis nuptiis ſuſcepti.* Gail. 2. obſ. 142. n. 7. & 8. Forſt. 6. de ſucceſſ. 37. n. 40. Roſenth. de feud. c. 7. concluſ. 19. n. 25. Ant. Gabriel. commun. concluſ. lit. 6. tit. de legitim. concluſ. 6. n. 6. M. Anton. Peregrin. de fidei-comm. art. 23. n. 57. & 60. Covarr. de ſponſalib. & matrim. part. 2. c. 8. n. 8. v. ex quo infertur. *poteſt reo criminis pœnam à lege indictam non tantùm mitigare, ſed & in totum remittere, ut ſimiliter teſtatur experientia.* Vide Tiber. Decian. in tract. crim. lib. 3. c. 35. n. 42. & 94. Cacheran. deciſ. 101. n. 1. Teſſaur. deciſ. 21. Farinac. in pract. crimin. lib. 1. tit. 1. q. 6. n. 2. Heig. 2. quæſt. 22. n. 6. & ſeqq. *poteſt deniq; pactis de jure civili invalidis, ſua auctoritate robur addere, quod itidem oſtendit experientia.* Vide Gail. 2. obſer. 127. n. 5. 6. 7. Zaſ. conſ. 1. n. 22. lib. 2. Nicol. Everhard. Jun. conſil. 13. n. 1. & 2. vol. 2. *Non eſt igitur legibus ſubjectus, ſed ſupra leges.*

32. *Breviter: Si Imperator noſter legibus ſolutus non eſt, juris ſolennitates inſtar privati obſervare tenebitur, nec pacta ſucceſ-*

ceſſoria aliaque ſolo jure civili improbata confirmare, nec ante 20. *annum ætatis veniam dare, nec tempus ad conficiendum inventarium lege definitum prorogare, nec pœna in jure civili dictam ulli remittere, nec juris civilis ulli ullâ in re gratiam facere, aut illud egredi, nec privilegia concedere poterit, nec legibus civilibus præerit, ut Imperii caput, ſed earum vinculis, ut ſubjectus conſtringetur, ipſaq; adeò majeſtate deſtituetur. Hoccine verò dictu nefas non erit?*

33. *Multa alia, quibus ſententia noſtra firmari poſſet, ſcientes volentes omittimus, vel hoc unum ſufficere debebat, quod ea in Imperio uſu recepta, judicio Cameræ Imperialis comprobata, & apud Doctores Germaniæ in praxi exercitatiſſimos indubitata eſt.*

34. *Sed videamus nunc argumentum, quo Vultejus initiò motus in hanc ſententiam deſcendit. Eſt autem tale, ut & ſuprà diximus: Qui judicem habet, coram quo conveniri poſſit, & reſpondere teneatur, legibus ſolutus non eſt. Imperator noſter judicem habet, coram quo conveniri poſſit, & reſpondere teneatur.* Aur. Bull. Carol. IV. tit. 5. in fin. *Ergo legibus ſolutus non eſt.*

35. ℞. *Primò propoſitio abſolutè vera non eſt. Olim enim in puriore Monarchia Principes nō habebant iudicē, niſi quem ſpontè eligerent, non ideò, quia legibus ſoluti eſſent, ut perperam exiſtimat Vulteius (non enim omnibus legibus ſoluti erant, non certè lege contractus: tùm demum autem de Iudice quæri poterat, cùm Principes non ab omni obligatione & iuſta petitione liberi, ſed cùm alteri obligati erant,) non, inquam, ideò iudice carebant, quod ſoluta legibus poteſtate, ſed quod ſuprema iuriſdictione, quæ parem aut ſuperiorem nō patitur, fruerentur, inferior autem in ſuperiorem imperium exercere, ipſiq; invito ius dicere non poſſet.* l. 3. in fin. & l. 4. de recept. arbitr. l. 58. de judic. l. 13. §. 4. ad SC. Trebell. *Etſi verò in poteſtate principis hæ duæ qualitates concurrunt, quod & ſuprema eſt, & legibus ſoluta, & hæc poſterior à priore quodammodo dependet: illa tamen latiùs patet, pluraq; complectitur, quàm hæc, ac proinde inter ſe*

 con-

confundi debent. Quod igitur hodiè ex publica & fundamentali Imperii lege Imperator certum iudicem habet, eo quidem ipſius ſupremæ iuriſdictio nonnihil temperatur, ut videbimus paulò pòſt: ſed ſoluta legibus, qua & olim fruebatur poteſtas, ipſi non adimitur.

36. *Sanè Vlpianus ſcribit, licet Auguſta legibus ſoluta non ſit: Principes tamen eadem illi privilegia tribuere, quæ ipſi habent.* d.l.31.de legib. *Auguſta verò coram Imperatore conveniri poterat, eumq; iudicem agnoſcebat. Nam & in eo Princeps ſupra leges eſt, quod uxori quoq; & liberis ſuis ius dicit.* Bart.ad l.un.n.11.& ibid. Gilken.n.2.C.ne quis in cauſ.ſua judic. Reſtaur.in tr. de Imp. q.91.n.2.Menoch.conſ.2.n.22.lib.1.

37. *Deinde non exponit Aurea Bulla, quibus ex cauſis Imperator conveniri poſſit (hoc enim aliunde repetendum eſt) ſed coram quo iudice, & ubi hæc cognitio ſit exercenda.*

38. *Quænam verò illæ cauſæ ſunt, ex quibus conveniri Imperator poteſt? Num ideò, quod ſoluta legibus poteſtate in illis, quæ ſunt iuris merè poſitivi uſus fuerit? quod teſtamentum condiderit ſine ſolennitatibus? ultra quingentos ſolidos donaverit ſine inſinuatione? adoptionem non iure factam confirmaverit? confirmaverit pactum de ſuccedendo? pœnam lege indictam remiſerit? legitimum tempus conficiendi inventarium prorogarit? aut adoleſcenti minori* 20.*annis veniam ætatis dederit? &c. Nemo dicet, ut opinamur.*

39. *Relinquitur igitur, ſalva in reliquis ſuprema Principis poteſtate, ex illis cauſis illum conveniri poſſe, quibus & olim aliis obſtringi poterat: veluti ex contractu.*

40. *Etſi verò in eo aliquid ſupremæ iuriſdictioni, vel etiam (ponamus ita) ſolutæ legibus poteſtati detractum videri poteſt, quod non, ut olim, ita hodie Princeps nullum, ſed certũ iudicem habet, corã quo conveniri poteſt, & reſpondere tenetur: inde tamen non ſequitur, hodiè legib. omninò Principem ſolutũ non eſſe, ut de eo, an Princeps legibus teneatur, nec ne, ſolicitè inquirere non admodũ ſit neceſſarium. Eo enim ipſo, quod lege illa Imperii fundamẽtali in uno vel altero ſupre-*

premæ vel etiã ſolutæ legib. poteſtati detrahitur, ne fortè per abuſum latius evagetur, in reliquis non mutatis ea confirmari intelligitur.

41. *Et certè ipſe Carolus IV. ſoluta legibus poteſtate uſus eſt, ut patet ex clauſula de plenitudine Imperialis poteſtatis, toties in Aurea Bulla repetita: eademq́ poteſtate uſi ſunt, illius ſucceſſores, & etiam nunc aſſidue utitur Imperatoria Majeſtas.*

42. *Illud verò hic notari velimus, quod poteſtate legibus ſoluta tùm demum Imperator uti debeat, cum majeſtatis, juſtitiæ, æquitatis aut publicæ utilitatis ſive neceſſitatis ratio id requirit: extra quos caſus ſi ea Princeps utatur, potiùs abuti videtur.* Dauth. ad l. 3. n. 5. v. nos ut omnem. C. de teſtam.

43. *Eum enim, qui leges facit, pari maieſtate legibus obtemperare convenit.* Paul. 4. ſent. 5. §. 3. *& nihil tam proprium eſt Imperii, quam legibus vivere,* d. l. 3. C. de teſtam. *dignaq́ vox eſt maieſtate regnantis, legibus alligatum ſe Principem profiteri: & revera majus Imperio eſt, ſubmittere legibus principatum.* l. 4. C. de legib. juncto ʃ. ult. Inſt. quib. mod. teſtam. infirm.

44. *Iam verò quærimus ex Vultejo, anné Imperator, qui fidem per contractum datam implere recuſat, eo nomine requiſitus, juſtitia & æquitate poſtulante, ſaltem boni viri aut Conſiliariorum ſuorum arbitrio ultrò ſe ſubmittere teneatur? Num putat, hic eum uti debere, & ſalva conſcientia uti poſſe abſoluta poteſtate, & omnem cognitionem ſubterſugere? Hoc profectò valdè inverecundum eſſet, ut loquitur* Paulus in l. 23. de legat. 3.

45. *Hoc verò cum & olim ita ſe habuerit: quid igitur miramur, quod Germania noſtra Principem ad hoc lege publica devinxit, quod & citra ullam legem æquitas & iuſtitia ab ipſo expoſcit?*

46. *Nam & Interpretes iuris tradiderunt, quamvis Princeps in cauſſa propria ob ſupremam poteſtatem iudex eſſe poſſit.* l. 41. ibi Bald. Goth. & alii. de hered. inſtituend. l. pen. de his, quę in teſtam. delen. Bart. ad l. un. n. 1 & ibid. Gilken. n. 2. C. ne quis in cauſ. ſua judic. Tob. Paurmeiſt. lib. 2. de juriſd. Imp.

Rom.c.5. n.81. *rectiùs tamen facturum & decentiùs, ſi vel Conſiliariis ſuis iſtam cauſſam diiudicandam commiſerit.* Jaſ.in l.eſt receptum,num.5.& ibid.Zaſ.num.9.de juriſd.Sichard.in l.1. n.2.& 3.C.eod.Roſenth.de feud.c.12.q.3.n.4.& ſeqq. Menoch.conſil.2.n.116.lib.1.Pruckman.conſ.36.num.12.cum ſequentib.

47. *Quod ex opinione Doctorum eſt honeſtatis, ex conſuetudine Germaniæ, & hanc conſuetudinem approbante Aurea Bulla factum eſt neceſſitatis. Nam & Elector Palatinus Conſiliarius eſt Imperatoris, & quaſi pars corporis ipſius, teſte Aureâ Bulla* tit. 24. in pr. & tit. 21. in princ. *idemq; Elector iudicium contra Imperatorem intentatum, non in propria, ſed in Imperiali Curia, ubi Imperator degit, exercere tenetur.* Aur.Bull.d.tit.5.in fin. *ut ipſa Imperatoria Maieſtas in ſua Curia, & per ſuum Conſiliarium in propria cauſſa quodammodo iudicare videatur.*

48. *Non ergò per iſtam conſuetudinem adempta eſt Imperatori ſoluta legibus poteſtas: ſed cùm alteri obligatus eſt, veluti ex contractu, iudex monſtratur, coram quo conveniri poſſit, ſic ut ſervetur æquitas, nec eò minus tamen ſalva maneat Imperialis Maieſtas.*

49. *Quid verò cogitabas, Hermanne Vultei, dum & illud per tuum ſcurram obiici nobis volebas, ideò Principem legibus ſolutum non eſſe: quia leges univerſales ſuo arbitrio, ſine Statuum conſenſu ferre & abrogare nequeat?*

50. *Recollige, quæſumus, animo tuo, & in mentem revoca, quæ in* §. ſed & quod Principi. n.5. Inſtit.de jur.nat.gent.& civ. *hac de re ipſe literis prodidiſti: Verba tua hæc ſunt:* Quod ad Principem attinet, Ulpianus diſertè ſcripſit, principem legibus ſolutum eſſe. l. Princeps. 31. D. de legib. quam legem, de abrogatione, derogatione, ſubrogatione vel obrogatione legum, itemq; de confirmandis his, quæ jure facta non ſunt, ut interpretemur, ſicuti interpretatus eſt Cujacius 15. obſ. 30. ea quæ de Auguſta ſubjiciuntur, non patium-

tiuntur. Legum enim latio, vel derogatio, aut ſi quid eiuſmodi eſt aliud, ad Auguſtam ulla ex parte non pertinent, ut Princeps illi privilegium aliquod eo nomine tribuat, aut tribuere poſſit. Haud equidem inficior Imperatorem non tam eſſe ſubiectum legibus, ut non habeat in poteſtate ſua alias ferre leges, quod etiam D. Auguſtinus in Epiſtola quadam meminit. Sed quæſtio hæc ab illa, quam tractamus eſt alia. *Aliud enim eſt quærere, An Princeps leges latas tollere, in earumq́; locum alias ferre poſſit: aliud, an legibus latis, & in vigore ſuo permanentibus vivere teneatur. Et hæc quæſtio huius loci eſt propria.* Quam diſtinctionem probè etiam animadvertit Accurſius in d.l. Princeps. & ibid. Coraſ. in fin. idemque Coraſ. 2. miſcell. ult. n. 6. *Solutum autem legibus intelligimus eum, qui leges ſervare aut iis vivere neceſſe non habet:* quæ expoſitio probatur expoſitione eius, quod ſolutum eſſe dicitur in §. fin. Inſt. quib. mod. teſtam. infirm. & in l. ex imperfecto. 23. D. de legat. 3. & ex Dionis Caſſii hiſtor. lib. 53. ubi ait, legibus ſoluti ſunt Imperatores, hoc eſt, liberi ſunt ab omni coactione legum, nec ulla lege ſcripta tenentur, additq́; Dio, illud, Legibus ſolutum eſſe, totidem verbis Latinis dici, ut videantur illa verba quodammodo fuiſſe ſolennia: & certè phraſis illa Livio perquam eſt familiaris, ut apparet ex hiſtoriæ ipſius lib. 10. 31. & 39. unde conſtat etiam ante Imperatores hanc phraſin uſurpatam fuiſſe, pro eo, quod Canones dicunt, DISPENSARE, & Capitolinus in Antonio Philoſopho, GRATIAM FACERE, alioſq́; locos huc pertinentes annotavit Budæus in dict. l. Princeps. eundemq́; ſequutus Zaſius. *Hactenus tua verba, Vultei. Plura non addimus ex mente noſtra: ſufficiat enim tibi in præſenti propria reſponſio.*

51. *Nec etiam ad rhombum quicquam facit, quod idem tuus Inſtitor nobis opponit: obligari attamen vel nobis ipſis teſtibus,*

ſtibus, Principem ordinatione Cameræ Imperialis. Obligatur enim utiq; ſed, ut dicebamus, ex publica cum Statibus Imperii inita conventione, Ordin. part. 3. tit. ult. & p. 2. tit. 35. & in procem. §. penult. Gail. 1. obſ. 41. n. 3. & 4. Mynſ. reſp. 24. n. 19. cent. 1. *qua an obligetur, noſtra quæſtio non eſt, ſed an legibus merè civilibus & poſitivis, quibus olim ſolutus erat, hodiè teneatur.*

52. *Mera verò principii petitio eſt, quod oggannit tuus Mango, Legibus Imperii, quas fundamentales appellant (de illis enim agimus in loco, quem allegat) Imperatorem teneri: Has autem leges tales eſſe, ut Imperatorem legibus ſubiiciant. Mera, inquam, hæc eſt principii petitio. Id enim quæritur, an hodiernæ imperandi leges tales ſint, ut Principem legibus merè civilibus & poſitivis, quibus olim ſolutus erat, ſubiiciant? Tu affirmas: nos negamus. Ineptè igitur argumenti loco adducitur, quod in ipſa verſatur quæſtione.*

53. *Oſtende nobis, oſtende quæſumus, Vultei, ex ipſis* Imperii *legibus, ex Aurea Bulla, vel ordinatione Cameræ, principem illis legibus, quibus* Juſtinianus *in* d. l. 31. de legib. *ſolutum pronunciat, hodiè ſolutum non eſſe, ut de eo, an Princeps legibus teneatur, necné, ſollicitè inquirere non admodum ſit neceſſarium. Expectamus teſtimonia, quæ antequam protuleris, proferes autem nunquam, noſtram theſin, ut conſcripta eſt, audacter repetimus.*

54. Porrò in nupera illa diſputatione hanc quoq; theſin Corollarii loco adiecimus: I*nvictiſſimum Romanorum* I*mperatorem* RUDOLPHUM II. *Dominum noſtrum omnium Clementiſſimum (cuius Maieſtati pro immenſis in nos collatis beneficiis & privilegiis Academicis vitam longævam, firmam valetudinem, imperium florentiſſimum, victoriam & felicitatem perennem à Deo exercituum ſubinde animitùs precamur) verum Monarcham eſſe defendimus conſtantiſſimè cum* Petr. *Heig.* 1. q. 2. n. 21. & ſeqq. *& And. Knich.* de Saxon. non provoc. iur. verb. Ducum Saxoniæ. c. 1. n. 1. uſque ad n. 39. *Diſſ. Bodin.* in method. hiſtor. c. 6. & de Republ. libr. 2. c. 6. n. 223. cum ſeqq.

Aliter

Aliter Dn. Vult. in Epiſt. dedic. comment. ad tit. C. de Juriſd. *vide Peuc.* in Chronic. Carion. libr. 5. §. etſi igitur. cum ſeqq. & *Confer Schleidan.* in hiſt. Carolina. lib. 1. §. ubi ventum eſt. pag. 20.

55. *Quæ noſtra mens fuerit, non tantum in ipſâ diſputatione, ſed antea quoq; in diſput. feud. 1. theſ. 3. lit. c. luculenter expoſuimus. Verba noſtra hæc ſunt:* Feudum verè & abſolutè ligium conferre poteſt Imperator noſter. *Dn. Vult. 1. F. 8. n. 22. Menoch. conſil. 32. num. 6. vol. 1.* quem non dubitamus appellare Monarcham & caput Romani Imperii *cum Pet. Heig. 1. q. 2. n. 21. & ſeqq. & And. Knich. de Saxon. non provoc. jur. verb. Ducum Saxoniæ, c. 1. à n. 1. uſque ad n. 39.* contra Bodinum *in method. hiſtor. cap. 6. & de Republ. lib. 2. c. 6. num. 223. cum ſeqq.* Etſi enim hodiernus Imperii ſtatus merè Monarchicus non eſt; ſed Ariſtrocratiâ temperatus: præeminet tamen Monarchia & Majeſtas Imperatoris ita, ut Monarchæ titulus ipſi meritò tribuatur. *Hæc cùm Adverſarii ſe legiſſe fateantur, de mente noſtrâ certi fuêre, nec ullam ignorantiam prætexere poſſunt.*

56. *Ab hac autem ſententiâ Vultejus non ſimpliciter, ſed quoad quid diſſentit. Ita enim ſcribit:* Hinc factum eſt, ut cùm ante Carolum Magnum Imperium Romanum fuiſſet Monarchicum, idemq; Monarchicè gubernatum, id quidem à tempore Caroli Magni huc uſque Monarchicum manſerit, ſed cujus gubernatio ſit Ariſtocratica, quæ ab ipſo ſtatu Imperii eſt alia.

57. *Diſcrimen illud inter ſtatum ipſum & modum gubernandi hauſit ex Bodin. cujus verba ex lib. 2. de Repub. c. 2. n. 189. hîc ſubjicere placet:* Illud *(inquit)* admonendi ſumus, Reipublicæ ſtatum ab imperandi ratione diſtare plurimùm: quod antea nemo, quantum intelligere potuimus animadvertit. Nam Reipubl. ſtatus Regalis eſſe poteſt, gubernatio tamen popularis futura eſt, ſi Rex omnia Imperia, ſacerdo-

tia, curationes, pœnas, item ac prœmia omnibus ex æquo diſtribuat: ſi vero Princeps imperia, honores, magiſtratus patritiis, vel divitibus, vel fortibus, vel ſtudioſis tantum impertiat, regia poteſtas erit, & quidem ſimplex ac pura; ſed Ariſtocraticâ ratione temperata. Ita quoq; Optimates pauci Rempublicam populari modo regere poſſunt, ſi cives omnes omnium magiſtratuum participes fecerint: aut Ariſtocraticè, ſi paucis quibuſdam, qui aut virtute, aut cenſu, aut nobilitate cæteris præſtent: quæ diverſitas eos in errorem impulit, qui Reſpublicas plures tribus, erroris opinione ſibi finxerunt. *Hactenus Bodinus.*

58. *Ubi probè notandum, quod, dum dicit, ſtatum regalem ſive Monarchicum Ariſtocraticè poſſe gubernari, ſoli Monarchæ jura Majeſtatis ex aſſe tribuit, Optimatibus omni ex parte excluſis, quos duntaxat ad externum gubernandi modum adhiberi cenſet. Id enim præcedenti capite latiſſimè diſputavit, & hæc cauſa eſt, quod contra alium ſtatum verè mixtum, in quo optimates de ipſis Majeſtatis juribus participent, dari poſſe acriter negat.*

59. *Quoniam igitur Hermannus Vultejus Bodini ſententiam ad noſtrum Imperium applicat, & ſtatum ejus Monarchicum, ſolam verò gubernationem Ariſtocraticam pronunciat, à nobis utiq; diſſentit. Ille enim ipſum ſtatum abſolutè Monarchicum dicit: nos mixtum: ille Proceres propriè ad nullum majeſtatis conſortium admittit: nos ex parte admittimus: & quêadmodum in præcedenti Q. auguſtiſſimæ Cæſareæ majeſtati, ita hoc loca potentiſſimis ſacri Rom. Imperii ordinibus ab ipſo (niſi aliter ſe explicet) detractum opinamur.*

60. *Hoc ſignificare voluimus, dum propoſitâ noſtrâ ſententiâ, & Bodino, qui è diametro nobis adverſatur, reprobato, ab utriuſque conſortio Vultejum excluſimus his verbis:* Aliter (*ſentit*) Dn. Vultej. in Epiſt. dedic. comment. ad tit. C. de juriſd. *De quâ noſtrâ mente ut eò conſtaret manifeſtiùs, immediatè ſubjecimus, videndum eſſe Peucerum in Chronic. Carion.* libr. 5. §. etſi igitur.

cum

eum ſeqq. *Is enim Vultejo diſertè contradicit; noſtram verò ſententiam amplectitur.* Ut *proinde planum ſit, aliter de propoſitâ quæſtione nos, aliter Vultejum ſentire, eosq́; in manifeſtâ calumniâ & mendacio deprehendi, qui nos calumniæ & mendacii hic inſimulare non verentur.*

61. *Quid autem cauſſæ ſit, quod à Vultejo receſſerimus, hoc duntaxat & ſequenti ſyllogiſmo (pluribus enim hic opus non eſt, cùm à proprio Defenſore oppugnetur) quaſi extremo digito indicabimus: Imperium, in quo Proceres, parte aliquâ jurium majeſtatis, non ut ſinguli, ſed ut univerſi, & quaſi collegium aliquod verè fruuntur, abſolutè Monarchicum non eſt, ut fatentur omnes. In Imperio noſtro Proceres ſive Status parte aliquâ jurium majeſtatis, non ut ſinguli, ſed ut univerſi, & quaſi Collegium aliquod verè fruuntur, ut ex jure Comitiorum & Imperii Ordinationibus manifeſtum eſt. Ergò abſolutè monarchicum non eſt.*

62. *Rurſus: Imperium, in quo Imperator in illis ipſis juribus maieſtatis, de quibus Proceres participant, integrum ſemiſſem retinet, ut Imperii caput, & præterea quædam iura maieſtatis ſine Procerum collegio ſolus obtinet & exercet, ex Monarchiâ & Ariſtocratiâ mixtum eſt, & ad Monarchiam magis propendet, indeq́; rectè denominatur.* Vincent. Cabot. lib. 2. diſput. jur. public. & privat. cap. 4. Picolom. de morib. gradu 10. c. 9. Lipſ. lib. 2. politic. c. 2. v. & quicquid. Keckerman. libr. 2. Syſtem. politic. c. 4. *Tale eſt Imperium noſtrum, ut patet. Ergo, &c.*

63. *Quid hic, luſce Boruſſe? cur deſeris tuum præſulem? An quia cauſſæ diffidis? cùm enim ille ſtatum Imperii noſtri abſolutè monarchicum dicat: tu ex Bodino puram putam Ariſtocratiam eſſe contendis?*

64. *Num verò putas nos, quos tuus Præſul, ne per nomen ſuum inclareſceremus, reſponſione indignos iudicabat, te ſcurram & tenebriorem ullo reſponſo dignari?*

65. *Tecum de Iuriſdictione Cameræ Imperialis differeremus,*

mus, qui Ordinationem Cameræ vix unquam vidiſti, nunquam legiſti? Tecum de ſtatu Imperii noſtri ſententias conferremus, qui nihil præter Bodini errationes à viris doctis toties proſtratas & convulſas quaſi ab inferis revocas, qui theſi tuâ 78. (ſi conferatur cum theſi noſtrâ, quam allatras) Imperatori noſtro & ius & titulum Maieſtatis impudenti ore detrahere non erubeſcis? Carcere & exilio dignus es, ſacrilege: non reſponſo.

66. *Et verò cum Vulteio nobis res eſt, & de hinc quoq; erit, quotieſcunq; Facultas, cui præeſt, iſtiuſmodi ſcurrilia ſcripta in nos edi permiſerit: cum Vulteio, inquam, qui tuo miniſterio non ut diſcipulos & excollegas, ſed ut viliſſimos lixas nos tractare non dubitavit, non in noſtram tãtum, ſed & in florentiſſimæ Academiæ noſtræ ignominiam, res nobis eſt & erit: non tecum, Scurra. Te aſinum ſaltantem ridemus, & luſci Boruſſi recto aſpectu vitulos enectos miramur. Abi, quò trahi meritus es, abi.*

67. *Cæterùm quoniam libertatem Academicam quaſi dictatoriâ voce nobis adimere ſatagũt, & theſes noſtras citra ullum affectum alios offendendi conſcriptas calumniis exagitant, & adhuc plura, atq; (ſi Diis placet) accuratiora contra illas minantur: age, proponimus illis, non calumniandi, ſed veritatis indagandæ ſtudio, duo ſequentia Corollaria, in quibus interea temporis ingenia ſua exerceant, plura daturi (ſuperſunt enim innumera) cùm rurſus in ſcenam prodierint. Proximi enim noſmet ipſi nobis ſumus, & exiſtimationem noſtram atq; Academiæ noſtræ, contra quemcunq; quocunq; modo, iuſto tamen & legitimo, ibimus aſſertum.*

I. COROLLARIUM.

Si artium formandarum methodiq; leges, nec non iuris rationem & veritatem accuratè ſequi velimus, fatendum eſt libr. 2. Iuriſprud. Rom. c. 74. malè definiri ſucceſſionem legitimam, quod ſit hereditatis extra caſum ultimæ voluntatis defuncti acquiſitio: in hac ſiquidem definitione tria vitia evidenter oſtendi poſſunt.

3. Ma-

2. *Malè illam diſtribui in perſonalem & repræſentalem.*
3. *Malè item in naturalem & civilem.*
4. *Malè omnem deſcendentium ſucceſſionem ſubiici ſucceſſioni naturali.*
5. *Malè inſeri materiam & definitionem collationis bonorum.*
6. *Malè definiri ſucceſſionem naturalem ſecundariam, quod ſecundariò, eoq; turbato mortalitatis ordine competat extraneis, tàm parentibus, quàm fratribus, &c.*
7. *Malè collateralium ſucceſſionem ad gradum decimum coarctari.*
8. *Malè aſſeri, quod inter parentes gradu pares, ſed numero diſpares bona defuncti in ſtirpes dividantur.*
9. *Malè ſtatui, patrem, in cuius poteſtate defunctus fuit, bona caſtrenſia & quaſi caſtrenſia, matre & fratribus germanis eorumq; filiis excluſis, tanquam rem ſuam, non tanquam rem hereditatemve filii, ſuo iure occupare.*
10. *Malè affirmari, tum demum civili ſucceſſioni locum eſſe, quando deficit naturalis.*
11. *Malè definiri ſucceſſionem civilem, quod ſit è iuris civilis titulo aliquo.*
12. *Malè eam reſtringi ad ſucceſſionem patroni, coniugis, conſortis & fiſci.*
13. *Imò male ſucceſſionem patroni ad ſucceſſionem illam civilem referri.*
14. *Malè de fiſci ſucceſſione hic tractari.*
15. *Malè coniugem à conſorte ſeparari.*
16. *Malè ſucceſſionem coniugis ſucceſſioni legitimæ accenſeri, præterquam uno caſu.*
17. *Malè conſortes dici, quando ipſum Collegium ſeu corpus univerſè conſideratum, non autem perſonæ in illo Collegio ſeu corpore exiſtentes, quæ inter ſe conſortes ſunt, ſuccedunt.*
18. *Malè ſimpliciter & generaliter de conſortibus affirmari, quod*

certis duntaxat in iure proditis datum eſt, nec ad ullos alios extendi poteſt.

19\. *Malè item huc referri conſortes liberalitatis principalis.*

20\. *Malè deniq; aſſeverari, quod bona damnatorum hodiè cognatis ad tertium gradum relinquantur.*

II. Corollarium.

Idem auctor in diſceptationib. Scholaſtic. malè ſtatuit, edictum Prætoris de quibuſdam perſonis ſine veniâ in jus non vocandis, hodiè ceſſare.

2\. *Malè contra eos diſputat, qui Prætorem & Præſidem ipſum jure ordinario moreq; prohibente olim cognoſcere, niſi de certis cauſis, potuiſſe negant.*

3\. *Malè actiones præjudiciales ſub genere actionum in perſonam contineri docet.*

4\. *Malè interpretatur l. actionum. 25. D. de oblig. & act.*

5\. *Malè item §. omnium. Inſt. de action.*

6\. *Malè interdicta actionibus realibus ſubjicit.*

7\. *Malè exponit §. æquè ſi agat quis. verſ. ſanè uno caſu. Inſt. de action.*

8\. *Malè explicat diſcrimen inter juramentum voluntarium, judiciale & neceſſarium.*

9\. *Malè aſſerit, reos capitalium criminum abſentes poſt litis conteſtationem per Procuratorem plenè defendi poſſe.*

10\. *Malè negotiorum geſtorem regulariter de culpâ leviſſimâ teneri contendit.*

11\. *Malè obligationem ad primum juris objectum (perſonas) refert.*

12\. *Malè cum Cujacio contra Donellum ſimpliciter aſſeverat, pupillum ſine tutore ex contractu non obligari, niſi locupletior factus ſit.*

13\. *Malè interpretatur l. ſi curatorem. 3. C. de in integ. reſt. minor.*

14.